

120-lecie Zakładu Karnego w Cieszynie

Data publikacji: 30.11.2016 17:50

Zakład Karny w Cieszynie to jedna z najstarszych jednostek penitencjarnych w okręgu katowickim, wpisana do rejestru zabytków ze względu na "monumentalną architekturę" o walorach historycznych. 25 listopada miały miejsce uroczyste obchody 120. lecia jej istnienia.

□

Udział w uroczystościach wzięli m.in.: Burmistrz Miasta Cieszyn, Starosta Powiatu Cieszyńskiego, duchowieństwo, przedstawiciele służb mundurowych, reprezentanci cieszyńskiego sądu i prokuratury, przedstawiciele instytucji i organizacji od lat współpracujących z Zakładem Karnym w Cieszynie oraz emerytowani funkcjonariusze.

Obecnie cieszyńskie więzienie to zakład karny dla recydywistów penitencjarnych typu zamkniętego, o pojemności 406 miejsc z wyodrębnionym w 1992 r. oddziałem aresztu śledczego dla tymczasowo aresztowanych.

Pierwsze plany dotyczące budowy obiektu datowane są na 1858 rok. Ostatecznie władze austriackie przystąpiły do prac w 1881 roku. Budowa więzienia trwała piętnaście lat. Do użytku więzienie oddane zostało w roku 1896 – dokładnie 120 lat temu. W roku 1905 obok niego postawiono gmach sądu. W 1918 roku więzienie przejęło niepodległe państwo polskie. W okresie międzywojennym cieszyńskie więzienie zaliczane było do kategorii ciężkich. Potocznie nazywane było „Hotelem Harbicha” od nazwiska radcy sądowego, który w końcu XIX w. patronował jego budowie. O więzieniu mówiono również „budynek o stu kominach” w związku z liczbą kominów, które były konsekwencją ogrzewania cel piecami kaflowymi. W więzieniu funkcjonowały dwie kaplice – katolicka i ewangelicka. W latach 1939 – 1945 więzienie pełniło funkcję oddziału karnego oraz oddziału śledczego cieszyńskiego gestapo. Stąd okupant niemiecki kierował osadzonych do innych więzień lub bezpośrednio do obozów koncentracyjnych. Przez cieszyńskie więzienie podczas okupacji przewinęło się ponad 12 tysięcy osób.

Stosunkowo późno, bo dopiero 2 maja 1945 r. opustoszałe więzienie cieszyńskie przejęły wojska radzieckie, a następnie władze polskie. Do roku 1955 więzienie nie było skanalizowane, małe cele liczyły po 7 osadzonych, a duże po kilkadziesiąt osób. Na terenie więzienia znajdowały się: świnia, stolarnia, pracownia koszykarska, wytwórnia makaronu i garaże. W połowie lat 50-tych w wydzielonej części więzienia otwarto Szpital Chorób Płucnych.

Wyjątkową kartą w historii cieszyńskiego więzienia były lata stanu wojennego. Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dn. 13 XII 1981 r. utworzono w Cieszynie „ośrodek odosobnienia” dla kobiet i mężczyzn. Przez ośrodek ten w sumie przewinęło się 23 internowanych, w tym 12 kobiet. W 1992 roku w zakładzie wydzielono część przeznaczoną dla tymczasowo aresztowanych.

W 1987r. Zakład Karny w Cieszynie został wpisany do rejestru zabytków ze względu na „monumentalną architekturę” o walorach historycznych.

Obecnie w jednostce pełni służbę 134 funkcjonariuszy oraz 9 pracowników cywilnych.

mat.pras.